

פסיכולוגיה

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – (25×2) – 50 נקודות
פרק שני – (10×5) – 50 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראה מיוחדת: כתוב בצורה תמציתית ומדויקת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רישום טיוטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה! רשום "טייטה" בראש כל עמוד טיוטה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (50 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. יש הטוענים שנשים העובדות מחוץ לבית חוות דיסוננס קוגניטיבי כאשר עליהן לתמרן בין תפקידיהן בבית לתפקידיהן בעבודה.
 - א. ציין שניים מהגורמים המשפיעים על עוצמת הדיסוננס הקוגניטיבי, והדגם כל אחד מהם על-פי הטענה שבפתיח. (12 נקודות)
 - ב. ציין והסבר שניים מגורמי הלחץ לפי מודל הגירויים. הדגם באמצעות כל אחד מהם את הלחץ שנשים נתונות בו בשל כפילות תפקידיהן. (13 נקודות)
2. בשנים האחרונות יש יותר ויותר אלימות בבת-הספר.
 - א. ציין שתי השפעות שליליות שעלולות להיות לחשיפה לאלימות בטלוויזיה, על-פי המחקרים של בנדורה ועמיתיו. (12 נקודות)
 - ב. הצע שתי דרכים למניעת אלימות בחצר בית-הספר. בתשובתך השתמש בשניים מהמושגים חיזוק חיובי, חיזוק שלילי ועונש (הסבר את המושגים שאתה משתמש בהם). (13 נקודות)
3. "רוב האנשים מתנהגים רוב הזמן באופן קונפורמי".
 - א. הסבר מהי קונפורמיות. הצג שני יתרונות וחסרון אחד בהתנהגות קונפורמית. (15 נקודות)
 - ב. הסבר את המושג עקרון המציאות. הדגם כיצד הוא בא לידי ביטוי בהתנהגות קונפורמית. (10 נקודות)
4. הועלתה השערה שבתקופה של עומס בחינות תלמידים מרבים להיעדר מבית-הספר.
 - א. נעשה מחקר לבדיקת הקשר בין מספר ימי ההיעדרות של תלמידים ובין מספר הבחינות בשבוע. ציין והסבר את ארבעת הקריטריונים שבאמצעותם אפשר לבדוק אם מחקר זה הוא מחקר מדעי. (13 נקודות)
 - ב. הסבר והדגם שתי דרכים להתמודדות עם לחץ בתקופה של עומס בחינות. (12 נקודות)

פרק שני (50 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 5-15 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: שאלות 14-15 עוסקות בפרקי הבחירה האלה: אינטליגנציה; הנעה וריגוש. אתה רשאי לענות לכל היותר על אחת משאלות אלה.

5. הסבר את המושג אגוצנטריות על-פי פיאז'ה, והדגם כיצד האגוצנטריות באה לידי ביטוי אצל ילדים הנמצאים בשלב הקדם-מושגי (גיל 1.5-4).
6. ציין שני מאפיינים המשותפים לכל מנגנוני ההגנה לפי פרויד.
7. נהגים רבים מאטים את מהירות נסיעתם ברגע שהם רואים ניידת של משטרת התנועה. הגדר את המושג למידת הימנעות, והסבר באמצעותו את התנהגות הנהגים.
8. הסבר מהו ויסות עצמי, ותאר באמצעות דוגמה כיצד הוא מתבצע.
9. בדרך כלל במזג אוויר סוער אנשים ממעטים לצאת מביתם. הגדר את המושג למידה. האם ההתנהגות המתוארת היא תוצאה של למידה? נמק.
10. במחקרים שונים התברר שלנבדקים יש נכונות רבה להישמע להוראות של בעלי סמכות. ציין שני תנאים שקיומם מגביר את מידת הציות.
11. תאר את מהלך הניסוי שערך פיאז'ה ואת התוצאות של ניסוי זה, להדגמת הקושי של ילדים בתפיסת שימור כמות בשלב החשיבה האינטואיטיבית (גיל 4-7).
12. הסבר את שני המושגים היענות והדדיות, ותאר כיצד הם באים לידי ביטוי במצבי חירום.
13. פרויד התייחס אל כל שלב ושלב בהתפתחות האישיות כאל "תקופה מכריעה". הסבר והדגם על-פי אחד השלבים.

(שים לב: שאלות 14-15 מופיעות בעמוד הבא.)

זכור: אתה רשאי לענות רק על אחת מהשאלות 14-15.

14. אינטליגנציה

הצג שתי נקודות ביקורת על מבחני אינטליגנציה.

15. הנעה וריגוש

חברי נבחרת שחייה מתאמנים לילות כימים כדי לנסוע לאולימפיאדה.
הסבר התנהגות זו באמצעות שניים מהצרכים במדרג הצרכים של מאסלו.

ב ה צ ל ח ה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך